

MDI

VALTAKUNNALLINEN KUNTAKYSELY

RIKSOMFATTANDE KOMMUNENKÄT

2022

TIISERITIIVISTELMÄ

MDI toteutti marras—joulukuussa 2022 kahdeksannen kerran valtakunnallisen kuntakyselynsä. Kyselyssä kartoitettiin Manner-Suomen kuntien päättäjien ja ylimpien viranhaltijoiden näkemyksiä kuntansa kehittämisestä ja tulevaisuudesta.

Tähän kuntakyselyn tiivistelmään olemme koonneet **kouluarvosanat kuntien, seutujen ja maakuntien elinvoimapolitiikalle sekä kuntien lyhyen ja keskipitkän aikavälin kehitysnäkymät.**

Lisää tuloksia julkaistaan lähiaikoina, ja viestimme tuloksista Twitter-tilillämme (@MDIfriends). Löydät lisätietoa kuntakyselystä ja pääset tarkastelemaan oman kuntasi ja alueesi sekä muiden kuntien tuloksia vuorovaikutteisten visualisointien muodossa osoitteessa mdi.fi/kuntakysely.

KENEN TOIMEKSIANNOSTA KYSELY TEHTIIN?

MDI teki kuntakyselyn omana työnään eli ilman tilausta. Näin ollen kyselyn kautta on mahdollista tuottaa **puolueetonta tietoa kunnille ja ministeriöille**. MDI tekee aktiivista työtä kaupunkien ja kuntien, maaseudun ja muuttuvien alueiden kehittämisen parissa. MDI on FCG Finnish Consulting Groupin omistama yksityinen yritys.

MIKSI KYSELY TOTEUTETTIIN?

Kyselyn tavoitteena oli koota mahdollisimman **kattava tilannekuva Suomen kunnista**. Kokonaisku-va auttaa kuntia profiloimaan omaa strategia- ja kehittämistyötään sekä ministeriöitä hallituksen keskeisten uudistusten toimeenpanossa.

MIHIN KYSELYN TIETOA KÄYTETÄÄN?

Kyselyn tietoja hyödynnetään kuntien elinvoima- ja strategiapohdintoissa sekä MDI:n tekemissä valtakunnallisissa selvityksissä. Kattava ja kokonaisvaltainen vertailutieto parantaa kuntien mahdollisuuksia tehdä valintoja omassa kehittämistyössään.

Kuntakysely kohdistettiin kaikkien Manner-Suomen kuntien **(293 kpl)** viranhaltijoille, valtuutetuille ja hallitusten jäsenille. Näkemyksensä antoi yhteensä **1059 vastaajaa** kaikkiaan **270 kunnasta**.

Tutustu myös, mitä muuta olemme kuntakyselyllä selvittäneet ja kysy tarkemmin tuloksista — tarjoamme tietoa.

Kysymyksiinne vastaa Janne Antikainen: 040—764 1829 | janne.antikainen@mdi.fi

Taustatiedot

- * Kunta
- * Rooli vastaajana
(luottamushenkilö/viranhaltija)
- * Ikä
- * Sukupuoli
- * Kuntakokemus
(luottamushenkilönä tai virassa)
- * Puolue

Kyselyn vastauspolku

1. Kouluarvosana elinvoimapolitiikalle eri aluetasoisille
2. Kouluarvosana kunnan menestymiseen vaikuttaville tekijöille
3. Kehitysnäkömät kunnassa 1) puolen vuoden ja 2) 3-5 vuoden päästä
4. Työ- ja elinkeinopalvelu -uudistuksen vaikutukset omalle kunnalle
5. Kunnan mukanaolo laajemmassa yhteistoiminta-alueessa TE-palvelujen järjestämiseksi
6. Hyvinvointialueen valmistelu ja sen toiminnan käynnistäminen oman kunnan näkökulmasta
7. Hyvinvointialueuudistuksen 1) isoimmat mahdollisuudet ja 2) suurimmat huolenaiheet oman kunnan näkökulmasta
8. Hyvinvointialueiden verotusoikeus
9. Tulevan hallituskauden isot kysymykset kuntapolitiikkaa koskien
10. Paikkariippumattomuuden tai monipaikkaisuuden huomiointi kunnan strategiassa
11. Paikkariippumattomuuden tai monipaikkaisuuden huomiointi kunnan palveluissa tai suunnittelussa
12. FCG:n ja MDI:n fuusioon liittyvät odotukset

KOULUARVOSANAT

ELINVOIMA- POLITIIKALLE

2022

Keski-Pohjanmaa	7,55
Pohjanmaa	7,49
Pohjois-Savo	7,44
Pirkanmaa	7,42
Päijät-Häme	7,41
Pohjois-Karjala	7,38
Pohjois-Pohjanmaa	7,31
Kainuu	7,28
Kymenlaakso	7,24
Lappi	7,24
Satakunta	7,19
Varsinais-Suomi	7,11
Etelä-Karjala	7,05
Kanta-Häme	7,05
Etelä-Pohjanmaa	7,03
Etelä-Savo	6,99
Uusimaa	6,95
Keski-Suomi	6,89

Taulukko 1.
Kouluarvosana
elinvoimapolitiikalle
kokonaisuutena
vuonna 2022.

2021

Pohjois-Karjala	7,50
Pohjanmaa	7,50
Kainuu	7,35
Pohjois-Pohjanmaa	7,29
Pirkanmaa	7,25
Pohjois-Savo	7,24
Etelä-Pohjanmaa	7,18
Lappi	7,15
Päijät-Häme	7,14
Kymenlaakso	7,13
Satakunta	7,12
Etelä-Karjala	7,09
Keski-Pohjanmaa	7,04
Varsinais-Suomi	7,01
Uusimaa	7,00
Keski-Suomi	6,93
Kanta-Häme	6,91
Etelä-Savo	6,89

Taulukko 2.
Kouluarvosana
elinvoimapolitiikalle
kokonaisuutena
vuonna 2021.

2022
KOKO MAA

7,8

kuntien
toimille7,7 (2021)
7,7 (2020)
7,5 (2019)
7,6 (2018)

7,1

seudullisille
toimille7,1 (2021)
7,0 (2020)
6,8 (2019)
6,9 (2018)

7,2

maakunnan
toimille7,1 (2021)
7,0 (2020)
6,7 (2019)
6,8 (2018)

6,6

ylimaakunnallisille
toimille6,6 (2021)
6,6 (2020)
6,3 (2019)
6,4 (2018)

Taulukko 3.

Keskiarvot toimenpiteille
elinvoiman vahvistamiseksi.

Elinvoimapolitiikan kokonaisarvosana on viime vuoden tasolla — kunnan omat toimet elinvoiman vahvistamiseksi on jälleen arvioitu korkeammalle kuin alueiden yhteinen elinvoimapolitiikka.

Kuntien ja maakuntien elinvoimapolitiikalle annettiin tuoreimmassa kuntakyselyssä hieman korkeammat arvosanat kuin vuonna 2021. Arvio seudullisista ja ylimaakunnallisista elinvoimatoimista oli puolestaan edeltävän vuoden tasolla.

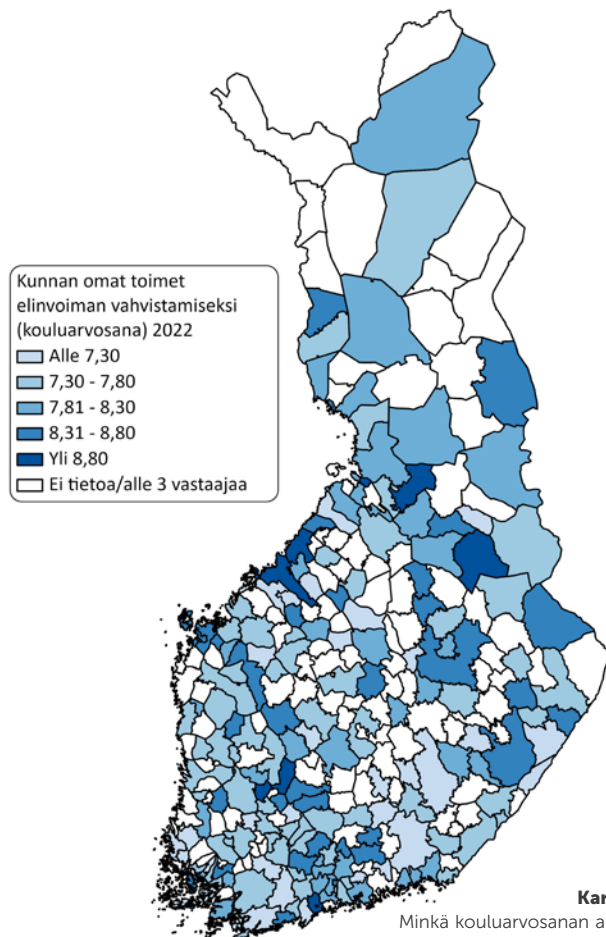
Maakunnista elinvoimapolitiikka koettiin onnistuneimmaksi Keski-Pohjanmaalla. Kolmen kärjessä olivat myös Pohjanmaa ja Pohjois-Savo. Vuoden 2021 kuntakyselyssä Keski-Pohjanmaan elinvoimapolitiikan kokonaisarvosana oli maakuntien joukossa 13. sijalla, joten maakunnan sijoitus kohosi merkittävästi. Heikoin arvio elinvoimatoimille annettiin Keski-Suomessa. Etelä-Pohjanmaan kokonaisarvosana laski edeltävään vuoteen nähden eniten, kahdeksan sijoitusta.

Kuntien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden arviot alueellisesta elinvoimapolitiikasta olivat lähellä toisiaan. Ero oli suurin kunnan omien elinvoimatoimien kohdalla, jolle virkamiesjohto antoi arvosanan **8,1** ja luottamushenkilöt **7,8**.

Elinvoimapolitiikka arvioitiin hieman positiivisemmin yli 100 000 asukkaan kaupungeissa kuin pienemmissä kunnissa.

Edeltävän vuoden tapaan RKP:n kannattajat antoivat korkeimmat arvosanat alueellisille elinvoimatoimille ja perussuomalaisten kannattajat heikoimmat.

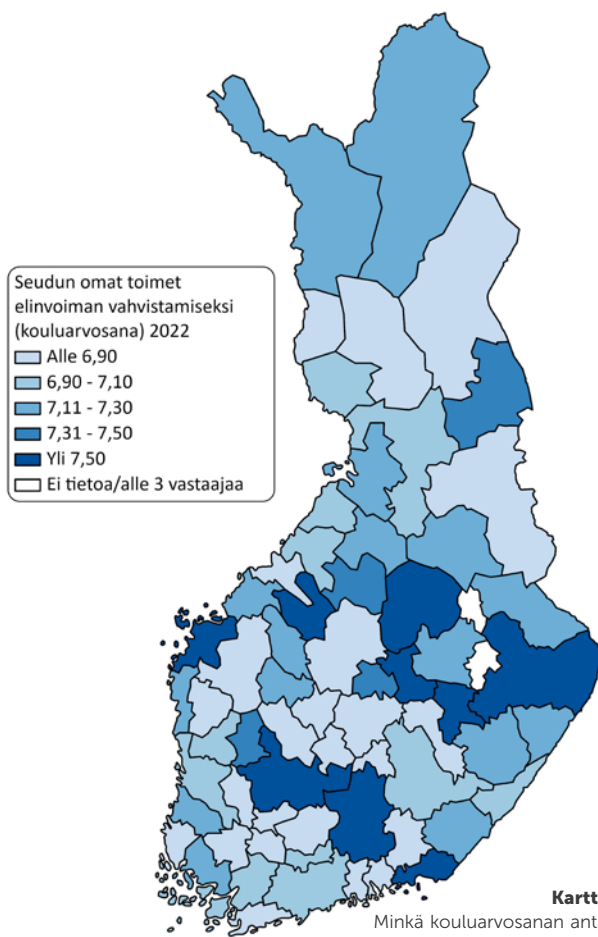
Oma kunta

Kartta 1.

Minkä kouluarvosanan antaisit oman kunnan toimista elinvoiman vahvistamiseksi?

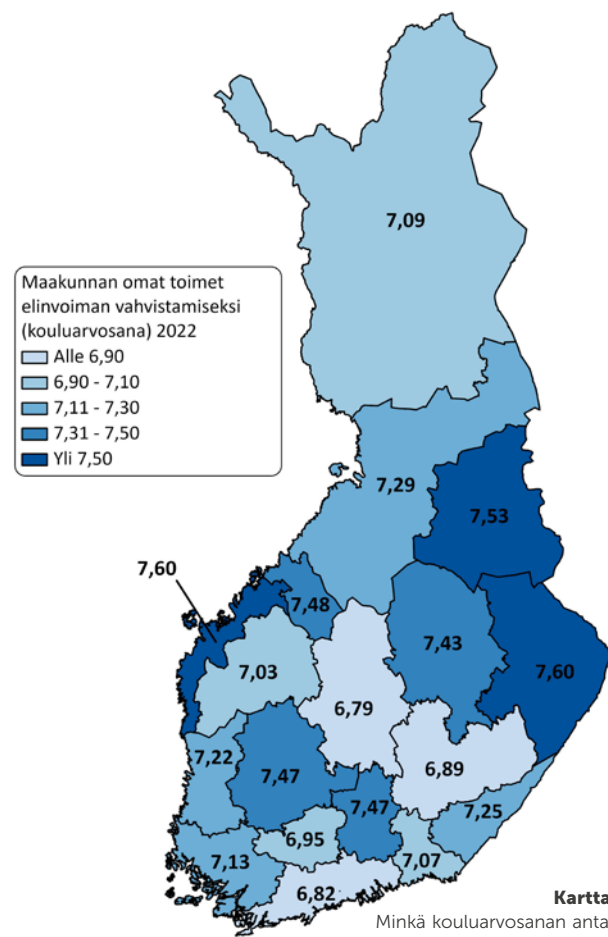
Oma seutu

Kartta 2.

Minkä kouluarvosanan antaisit oman seudun toimista elinvoiman vahvistamiseksi?

Oma maakunta

Kartta 3.

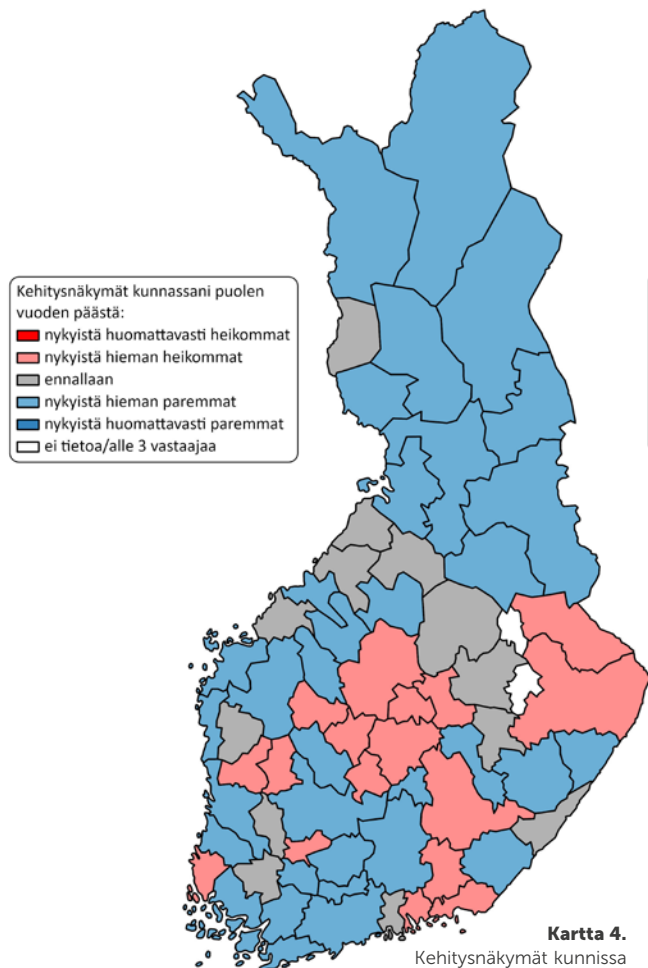
Minkä kouluarvosanan antaisit oman maakunnan toimista elinvoiman vahvistamiseksi?

KUNTIEN

KEHITYS- NÄKYMÄT

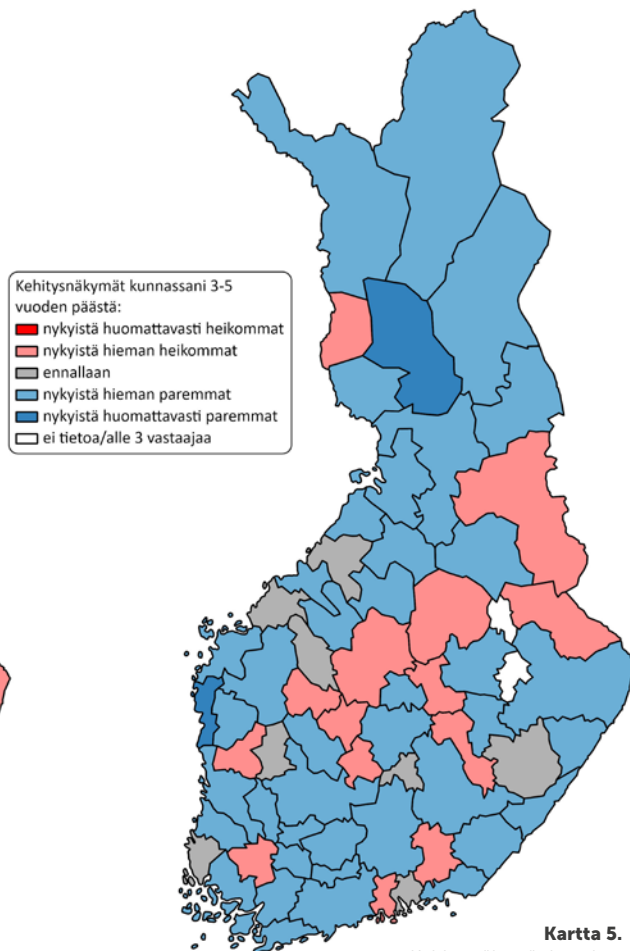
Puolen vuoden päästä

Kartta 4.

Kehitysnäkymät kunnissa puolen vuoden päästä.

3–5 vuoden päästä

Kartta 5.

Kehitysnäkymät kunnissa 3-5 vuoden päästä.

Oman kunnan tulevaisuus nähdään aiempaa myönteisemmin. Enemmistö vastaajista uskoo kuntansa kehitysnäkymien paranevan tulevina vuosina.

Kunnissa nähdään jälleen keskipitkän aikavälin kehitysnäkymät yleisesti ottaen myönteisemmin kuin lyhyen tähtäimen tulevaisuus. **42 %** vastaajista katsoo, että oman kunnan kehitysnäkymät ovat puolen vuoden päästä ennallaan. **38 %** on sitä mieltä, että kunnan kehitysnäkymät ovat puolen vuoden päästä nykyistä paremmat ja noin joka viides (**19 %**) uskoo niiden heikkenevän nykyisestä. Verrattaessa edeltävän vuoden tuloksiin, on optimismi vahvistunut kunnissa: tällä kertaa on hieman enemmän vastaajia, jotka uskovat kuntansa kehitysnäkymien paranevan puolen vuoden kuluessa ja vähemmän vastaajia, jotka katsovat kuntansa kehitysnäkymien heikkenevän samalla aikavälillä.

Mitä tulee oman kunnan kehitysnäkyymiin 3–5 vuoden päästä, arvioi enemmistö (**59 %**) vastaajista niiden paranevan nykyisestä. **14 %** katsoo kunnan kehitysnäkymien olevan ennallaan 3–5 vuoden päästä, ja joka neljäs (**26 %**) uskoo niiden olevan nykyistä heikommät. Osuudet ovat edeltävän vuoden tasolla.

Maakunnista oman kunnan kehitysnäkyymiin 3–5 vuoden päästä suhtautaan positiivisimmin Kanta-Hämeessä ja negatiivisimmin Etelä-Savossa.

Kuntien viranhaltijat näkevät kuntansa tulevien vuosien kehitysnäkymät hieman valoisampina kuin luottamushenkilöt.

Kaupunkimaisissa kunnissa oman kunnan kehitysnäkymät nähdään myönteisemmin kuin taajaan asutuissa ja maaseutumaisissa kunnissa.

Mitä isompi kunta, sitä paremmiksi oman kunnan tulevien vuosien kehitysnäkymät yleisesti ottaen arvioidaan.

Eduskuntapuolueista SDP:n kannattajat suhtautuvat oman kuntansa kehitysnäkyymiin 3–5 vuoden kuluttua myönteisimmin ja perussuomalaisten kannattajat kriittisimmin.

Kehitysnäkymät kunnassani 3–5 vuoden päästä ovat...

nykyistä huomattavasti paremmat

nykyistä hieman paremmat

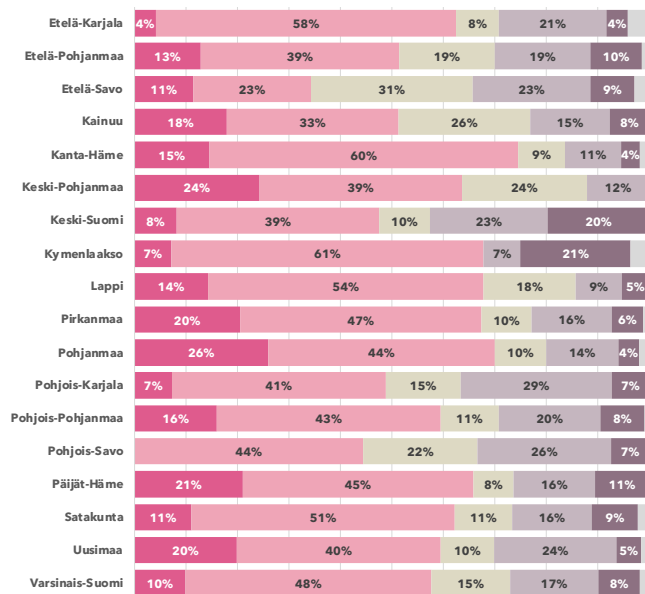
ennallaan

nykyistä hieman heikkomat

nykyistä huomattavasti heikkomat

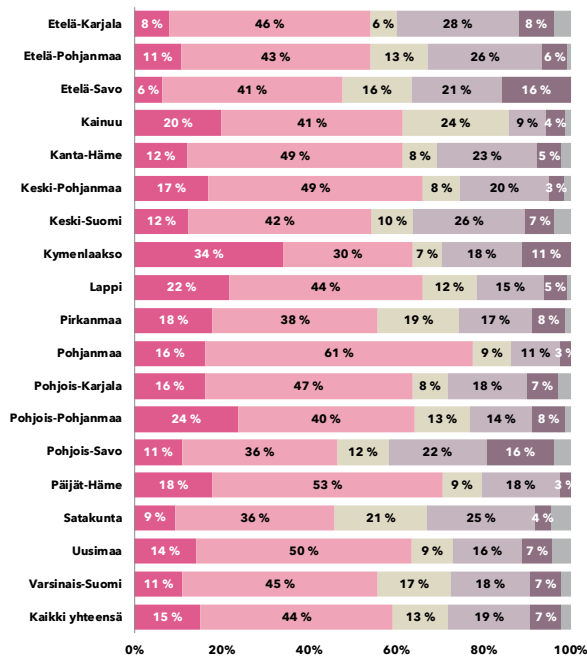
en osaa sanoa

2022

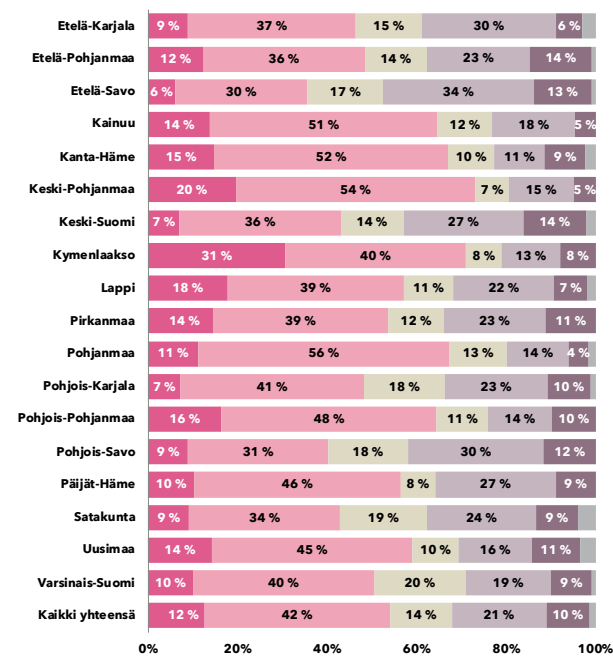
Kuvio 1.
Kehitysnäkymät omassa kunnassa
maakunnittain vuonna 2022.

2021

Kuvio 2.
Kehitysnäkymät omassa kunnassa
maakunnittain vuonna 2021.

2020

Kuvio 3.
Kehitysnäkymät omassa kunnassa
maakunnittain vuonna 2020.

